

ZLATÁ HODRUŠA

1995

ROČENKA
SLOVENSKÝCH
ZLATOKOPOV
1995

Majstrovstvá Českej republiky
a Slovenskej republiky v ryžovaní
zlata.

Zostavil : ing. Richard Kaňa , Hodrušský klub zlatokopov

Tlač a grafická úprava : Výpočtové stredisko Slovenskej Banskej, s.r.o
Hodruša - Hámre

Hodruša - Hámre 14. - 16. VII. 1995

Organizátor majstrovstiev :

HODRUŠSKÝ KLUB ZLATOKOPOV

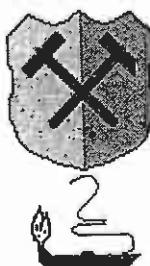
z poverenia

ČESKEJ ASOCIÁCIE ZLATOKOPOV

a

SLOVENSKEJ ASOCIÁCIE ZLATOKOPOV

**Hlavný sponzor majstrovstiev a spoluorganizátor
podujatia**

**SLOVENSKÁ BANSKÁ, s.r.o.
Hodruša - Hámre**

OBSAH :

1. Vývoj ťažby zlata a striebra v Štiavnicko - hodrušskom rudnom revíre.	str. 3
2. Cesta k otvoreniu zlatokopeckého areálu v Hodruši.	str. 8
3. Zhodnotenie podujatia ZLATÁ HODRUŠA 1995 a majstrovstiev Českej republiky a Slovenskej republiky v ryžovaní zlata očami usporiadateľov.	str. 10
4. Kalendár podujatí slovenských zlatkopov v roku 1996	str. 12
5. Pozvánka na podujatie ZLATÁ HODRUŠA 1996.	str. 13
6. Cech zlatkopov - Trenčín.	str. 16
7. Finex 95'.	str. 18
8. O zlatinku BEAVER CITY 1995.	str. 19
9. Výsledkové listiny majstrovstiev Českej republiky a Slovenskej republiky v ryžovaní zlata uskutočnených 15. a 16. júla 1995 v Hodruši - Hámroch.	str. 20
10. Vznik a štruktúra Slovenskej asociácie zlatkopov	str. 28

Ďalší sponzori šampionátu:

1. SANDRIK a.s. Hodruša - Hámre
2. BERNDORF - SANDRIK a.s. Hodruša - Hámre
3. LAURIN - KLEMENT s.r.o. Hodruša - Hámre
4. KOVOLESK s.r.o. Hodruša - Hámre
5. JIMEX s.r.o Banská Bystrica
6. KEYLOCK RESOURCES Banská Štiavnica
7. METALIMEX INTERNATIONAL s.r.o PRAHA
8. SPEKTRUM s.r.o. Hlník nad Hronom

1. Vývoj ťažby zlata a striebra v Štiavnicko - hodrušskom rudnom revíre.

Je len málo takých krajín na svete, ktorým vzhľadom na ich nepatrnu rozlohu patrí počas dlhých stáročí v ťažbe nerastných surovín, resp. v konfrontácii úrovne banskej vedy a techniky, také významné miesto, ako to je v prípade územia dnešného Slovenska.

Práve existencia ložísk drahých a farebných kovov a ťažba ich rúd sa stala jedným z dôvodov osídľovania viacerých oblastí Slovenska. V dobe železnej prišli na naše územie kultúrne vyspelí Kelti (4.storočie pred Kristom), ktorí boli nie len vyspelí baníci, ale aj hutníci. Práve na ich staré banícke tradície nadväzovali aj naši predkovia - Slovania, ktorí postupne v období 6. až 7. storočia osidlili tunajšie územia bohaté na zlato, striebro, ale aj med' a železo. Tak sa už pred príchodom nemeckých kolonistov (14. storočie) u nás rozvinula intenzívna banská a hutnícka výroba. V 12. a 13. storočí vznikli prvé banské mestá a medzi nimi aj naša Banská Štiavnica. Prvé písomné správy o ťažbe zlato - strieborných rúd v oblastiach Banskej Štiavnice pochádzajú z roku 1217. Intenzívna ťažba zlata a striebra v skorom stredoveku však bola rozvinutá aj v iných oblastiach Slovenska. V tomto období bola produkcia tunajších zlatých a strieborných baní rozhodujúcou nielen v Uhorsku, ale aj celej vtedajšej Európe. O podiele ťažby zlata banskostriavnickej, kremnickej a čiastočne aj banskobystrickej komory svedčia aj údaje z konca 15. storočia. V tomto období z priemernej ročnej produkcie zlata v celom Uhorsku, ktorá bola asi 1500 kg, viac ako 1240 kg vyprodukovali horeuvedené komory. Počas celého stredoveku sa v rozhodujúcej miere tunajšie zlato používalo na razenie kremnických dukátov.

V 16. storočí sa postupne prehľbovala kríza banskostriavnických baní. Túto podmienilo jednak postupné vytážovanie baní, ako aj postup do väčších hlbok. V rozhodujúcej miere k tomu prispeli aj nájazdy Turkov.

V 17. storočí sa z banskostriavnických a kremnických baní zmincovalo len asi 60 kg zlata ročne. Je potrebné však uviesť, že v celom období stredoveku jednak z dôvodov pomeru cien zlata a striebra, ako aj pomeru zlata a striebra v tunajších rudách rozhodujúcim kovom

z hľadiska ekonomického tu vždy bolo striebro. Ročná produkcia striebra na začiatku 13. storočia sa v tunajšom revíre pohybovala okolo 600 kg. V období 14. storočia sa priemerná ročná produkcia striebra v revíre pohybovala na úrovni 5000 kg, čo bola polovičná produkcia celého Uhorska a štvrtina celosvetovej produkcie.

Počnúc 15. storočím historici zaznamenali v revíre viacero úpadkov t'ažby zlata a striebra. Produkcia striebra klesla až pod úroveň 2500 kg za rok. Počas vzostupu t'ažby a výroby zlata a striebra v 16. storočí pracovalo v tunajších baniach do 4000 ľudí. Za celé 16. storočie sa v revíre vyt'ažilo vyše 300 000 kg striebra. Začiatkom 17. storočia bolo v revíre 315 banských podnikov z toho 141 v Banskej Štiavnicki, 136 v Hodruši, 84 vo Vyhniach, 52 na Piargu (Štiavnické Bane), 15 v Banskej Belej. V rokoch 1600 až 1625 sa v revíre vyrobilo v priemere opäť 5000 kg striebra ročne. V rokoch 1630 až 1700 sa v Kremnici z banskostrievnického revíru zmincovalo viac ako 460 000 kg striebra. Najväčšie množstvo striebra sa zmincovalo z banskostrievnických baní v roku 1691 a to 33 302 kg.

Za zlaté obdobie tunajšieho baníctva sa považuje 18. storočie. V tomto storočí najväčšia produkcia bola v roku 1740 a dosiahla 680 kg zlata a 25 835 kg striebra. V roku 1786 pracovalo v tunajších baniach 8545 pracovníkov. V tom čase dosiahol počet obyvateľstva v Banskej Štiavnicki a jej okolí 24 000 osôb.

Rozhodujúcou miestou rozvoja produkcie revíru v období 18. storočia prispel aj rozvoj banskej vedy a techniky, ktorá uzrela svetlo sveta práve v Banskej Štiavnicki. Bolo to obdobie Hellcov, Mikovíniho a ďalších vedátorov. V roku 1763 tu bola založená slávna Banská akadémia, prvá vysoká škola technického smeru na svete. Tunajšie bane prosperovali aj v prvej polovici 19. storočia, keď sa ročne vyrobilo 5 až 10 000 kg striebra a v priemere 150 kg zlata. V tomto období sa začalo z rudy získavať už aj olovo.

Rok 1869 bol prvý raz v dejinách baníctva v banskostrievnickom rudnom revíre deficitný.

Stav pracovníkov v baniach prudko klesal. V roku 1862 na 4572 robotníkov, 126 dozorcov, 49 úradníkov, v rokoch 1870 až 1905 od 3000 do 4000, 1906 až 1910 2000 až 3000, neskôr už len okolo 1000.

V roku 1906 zanikla posledná súkromná spoločnosť Gerambovská banská únia v Hodruši. Ostali len štátne bane. V medzivojnovom období došlo k ďalšiemu obmedzeniu t'ažby aj pracovníkov v podzemí. Uskutočnila sa však modernizácia ešte existujúcich baní, ale aj povrchových prevádzok. V roku 1929 sa postavila flotačná úpravňa v Hodruši a o rok neskôr aj Banskej Štiavnicki.

Zachovanie baníctva v Banskej Štiavnicki bolo možné zabezpečiť len postupným prechodom z t'ažby rúd drahokovových na polymetalické. Z časového hľadiska to vyzeralo nasledovne :

do roku 1840 t'ažbu rúd drahokovových

1840 až 1930 t'ažba rúd oloveno-zlato-strieborných

1930 až 1993 t'ažba rúd polymetalických

V hodrušskej časti banského revíru pokračovala t'ažba drahokovových rúd aj neskôr v období druhej svetovej vojny. Posledné dva banské závody na t'ažbu drahokovových rúd a to Dolno a Hornohodrušský boli zatvorené v roku 1950.

Od roku 1951 sa aj v Hodruši prešlo na t'ažbu rúd farebných kovov a to :

roky 1951 až 1990 rudy medené

rok 1991 rudy polymetalické

Pre vysokú nerentabilitu sa t'ažba rúd farebných kovov v revíre v rokoch 1992 až 1994 utlmlila.

Celkovú produkciu zlata a striebra od prvopočiatkov až do roku 1950 historici odhadujú nasledujúcimi číslami :

výroba zlata 50 000 kg

výroba striebra 40 000 000 kg

skutočnosť však môže byť úplne iná.

Klepot kladív, rev motorov a dunenie odstrelov v tunajších baniach však nezaniklo. Počas geologicko-prieskumných prác zameraných na overovanie rúd polymetalických, bola v roku 1990 v dobývacom priestore bane Rozália v Hodruši objavená drahokovová mineralizácia. S ohľadom na už rozbiehajúci sa útlm sme v nádeji jedinej šance záchrany baníctva v revíre začali uskutočňovať intenzívne geologicko-prieskumné, otvárkové a investičné práce a to nie len v podzemí, ale aj v

spracovateľských kapacitách závodu. Zabezpečil sa laboratórny a technologický výskum spracovania suroviny.

Ložisko sa nachádza v centrálnej časti štiavnicko-hodrušského rudného revíru v minulosti nazývanej "hluchým pásmom". Tektonicky má územie hrášťovú stavbu, jednotlivé kryhy sú ohraničené zlomami značného hĺbkovejho dosahu. Na nich sú vyvinuté žily a žilné pásma. Kremeň-karbonátová žilovina má sumárny obsah farebných kovov (Pb, Zn, Cu) v priemere 0,3 - 0,5 % maximálne 1,5 - 2 %. Drahokovové zrudnenie je tvorené zlatom a striebrom v pomere Au : Ag 2 : 1 max. 1 : 10. Zlato vystupuje vo forme zlatiniek až drôtokov vo veľkosti od niekoľko mikrónov až do ojedinele 2 mm. Rýdzosť je 700 - 820. Striebro je viazané na Ag-galenit.

Ložisko sa nachádza v dobývacom priestore bane Rozália, ktorý je pridelený Slovenskej banskej s.r.o. Hodruša - Hámre.

Od januára 1992 je naša výrobná činnosť zameraná výlučne na drahokovovú mineralizácu. V rokoch 1992 bola výroba v gravitačno-flotačnej úpravni len kampaňovitá. Spracovávala sa ruda z geologicko-prieskumných a prípravných prác. Pravidelný chod úpravne nastal až v roku 1993, kedy bola začatá aj ťažba pripravených blokov na ložisku. Na plný výkon nabehol banský závod v Hodruši od začiatku roka 1994.

Vývoj ťažby a spracovania drahokovových rúd má nasledujúci priebeh :

rok	ťažba, vsádzka (t)	kvalita rudy Au (g/t)
1 992	19 000	5
1 993	34 300	5,8
1 994	63 600	7,7

V ďalších rokoch predpokladáme len mierny nárast ťažby a výroby voči roku 1994. Pri plnej kapacite tunajšieho banského závodu, ktorá sa v súčasnosti pohybuje na úrovni 70 000 - 75 000 t/rok pripravujeme realizáciu

opatrení za účelom dosiahnutia zlepšených kvalitatívnych parametrov úpravne (výťažnosť, kvalita koncentrátorov).

Dnes teda môžeme o banskostriavnicko-hodrušskom rudnom revíre hovoriť ako o jednom z mála historických banských revírov v Európe, ktorý je ešte živý.

A aké sú perspektívy posledného mohykkána slovenského rudného baníctva neželeznych kovov banského závodu v Hodruši? Od začiatku roku 1994 závod pracuje v nových podmienkach. Odčlenil sa zo štátneho podniku Rudné bane Banská Bystrica a dnes pracuje ako samostatný súkromný subjekt pod názvom Slovenská banská, s.r.o. Hodruša - Hámre. Z hľadiska existenčného je rozhodujúce zabezpečenie výroby pri plnom využití kapacity závodu. O geologických zásobách drahokovových rúd na bani Rozália možno hovoriť ako o zásobách obmedzených. Z toho dôvodu skupina geológov našej spoločnosti vypracovala rozsiahly projekt geologického prieskumu. Tento sa v súčasnosti realizuje prevažne vlastnými pracovníkmi, len obmedzene aj dodávateľsky (časť malojadrových vrtov). Celý projekt je financovaný z vlastných prostriedkov spoločnosti. Jeho realizácia potrvá niekoľko rokov. Od jeho výsledkov sú závislé ďalšie perspektívy baníctva v podmienkach našej spoločnosti.

2. Cesta k otvoreniu zlatokopeckého areálu v Hodruši.

Krátko po obnovení ťažby drahých kovov, zlata a striebra v hodrušských baniach v roku 1992 sa malá skupinka pracovníkov tunajšieho banského závodu začala zaoberať súťažným ryžovaním zlata. V roku 1993 sme sa len ako pozorovatelia zúčastnili republikového šampionátu v Zlatých Horách. Prvé preteky v ryžovaní sme zorganizovali na banícky deň v septembri 1993 vo vodách Dolnochodrušského jazera. Malá skupina našich zlatokopov sa prvýkrát súťažne, bez väčších úspechov, zúčastnila republikového šampionátu v minulom roku v Píkoviciach. Prakticky jediným našim úspechom bola účasť Bibiany Považanovej vo finále žien.

V lete 1994 sme zorganizovali prvé podujatie Zlatá Hodruša. V jeho rámci sa uskutočnil tiež prvý ročník majstrovstiev hodrušskej doliny v ryžovaní zlata. Pretekov sa zúčastnilo sto súťažiacich z celého Slovenska, ale aj Českej republiky a Rakúska. Preteky sa uskutočnili na Dolnochodrušskom jazere a my sme pochopili, že toto nie je pre takéto súťaže vhodné. Príčin je niekol'ko:

- nemožnosť vybudovania 30 súťažných claimov,
- malé hľadisko,
- blízkosť komunikácie pre motorové vozidlá,
- strmosť brehov jazera.

Na prelome mesiacov august a september 1994 sa už pomerne silná skupina zlatokopov z Hodruše zúčastnila majstrovstiev sveta v rakúskom Raurise. V jednotlivcoch sme súťažili len v kategóriach začínajúcich zlatokopov. Za priam historický považujeme nás úspech na tomto šampionáte v kategórii päťčlenných družstiev, keď sme obsadili tretie miesto. Na tomto šampionáte nás však upútal aj vybudovaný zlatokopecký areál. Súťažné claimy boli zriadené v bazéne so stálym prítokom vody. Na blízkom svahu bolo hľadisko.

Obe hore uvedené skutočnosti - nevhodnosť Dolnochodrušského jazera a štadión v Raurise nás viedli k nášmu zámeru vybudovania zlatokopeckého areálu u nás za účelom usporiadania majstrovstiev

Českej republiky a Slovenskej republiky v ryžovaní zlata, ktoré sa tu konali v roku 1995.

Najvhodnejšie miesto, pri Zipzer šachte pod Dolnochodrušským jazerom, bolo vytypované v októbri 1994 a hned' sme začali aj prípravné práce, ktoré boli naplno rozbehnuté na jar 1995. Na sobotu 24.6.1995 sme si pozvali do Hodruše zlatokopov z celého Slovenska na generálnu skúšku na majstrovstvá, ale aj otvorenie nášho zlatokopeckého areálu. Uskutočnili sa súťaže vo všetkých kategóriach.

Štadión sme postriekali kvapkami šampanského veriac, že tu usporiadame veľa krásnych a zaujímavých súťaží.

3. Zhodnotenie podujatia

ZLATÁ HODRUŠA 1995 a majstrovstiev Českej republiky a Slovenskej republiky v ryžovaní zlata očami usporiadateľov.

Napriek skutočnosti, že v minulosti sme už organizovali podobné podujatie pre zberateľov minerálov (1988,1990), ale aj zlatokopov (1993,1994) od začiatku príprav na Zlatú Hodrušu 1995 nám bolo jasné, že tak veľké podujatie sme ešte neorganizovali a s jej organizačným zvládnutím budeme mať nemalé problémy.

S prípravou podujatia sme začali vlastne hned' po rozhodnutí usporiadania tohto šampionátu u nás (Píkovice 1994). Po minuloročných skúsenostach s priebehom súťaží sme vylúčili súťaženie vo vodách Dolnohodrušského jazera. Zapáčil sa nám areál na MS v Raurise, a tak sme sa snažili vybudovať podobný areál. Po vybratí miesta sme narazili na prvý problém : Majetkovo-právny a legislatívny. Vybaľovanie rôznych povolení a stanovísk nám zabralo množstvo času. Prakticky za rok sa nedajú ani v našich podmienkach vybaviť. Preto navrhujeme miesto usporiadania šampionátu určovať minimálne dva roky dopredu. Ďalší okruh problémov, ktoré sme očakávali bolo parkovanie áut v priestore Dolnohodrušského jazera. Pre tento účel sme vybudovali v okruhu 1 km šesť parkovísk. Nestačilo, všetci chceli parkovať pri zlatokopeckom areáli. Vzdialenejšie parkoviská ostali prázdne, cesta pri areáli bola zablokovaná. Aby sme sa vyhli týmto problémom, musíme v budúcnosti mať poriadkovú cestnú službu. Samostatnou kapitolou bolo občerstvenie návštěvníkov. O tom, že pitia bolo na ZLATEJ HODRUŠI dosť, svedčil aj stav niektorých hostí. Myslím, že bolo správne rozhodnutie cez deň v bufete nepredávať tvrdý alkohol. Horšia bola situácia v oblasti stravovania. Treba povedať, že s týmto sme nemali prakticky žiadne skúsenosti. Stovky porcií mäsa na rošte, párok, klobás, sedemsto porcií gulášu, hory langošov nestačili. Poučenie ďalšie, umožniť prejaviť sa aj drobným podnikateľom.

Myslíme si však, že najrozhodujúcejšie je organizačné zvládnutie samotného šampionátu. Tejto skutočnosti sme venovali najviac súťaží. Sme presvedčení, že priebeh súťaží sme zvládli dobre o čom svedčila aj spokojnosť pretekárov. Vďaka sponzorom boli zabezpečené aj hodnotné ceny. Z toho plynie poučenie, že k organizovaniu a priebehu súťaží je skutočne potrebné zapojenie veľkého kolektívu skúsených a zapálených ľudí. Bez použitia výpočtovej techniky to pri takýchto podujatiach nejde. Hodnotné ceny (takéto budú aj na Zlatej Hodruši 1996) prilákajú široké masy pretekárov.

Počasie v sobotu 15.júla bolo ako keby sa všetci čerti ženili. Päť hodín v kuse pršalo. Pre taký prípad sme mali pripravený veľký vojenský stan. Ten počas celého podujatia "okupovali" masy návštěvníkov, ktorí s ryžovaním nemali nič spoločné. Dobrá myšlienka sa minula účelu. Ďalšie poučenie, zabezpečiť v budúcnosti tento stan výlučne len pre zlatokopov. Po podujatí sme o niečo mûdrejší. Veríme, že uvedené nedostatky zlatokopov neodradili a aj na budúce podujatia si k nám do Hodruše nájdú cestu.

4. Kalendár podujatí slovenských zlatokopov v roku 1996

1. Otváranie claimov

termín :3.-5. mája 1996
miesto konania : Čavoj

2. Otváranie claimov

termín :11.-12. mája 1996
miesto konania : Hodruša - Hámre

3. Brunovská zlatinka

termín :7.-9. júna 1996
miesto konania : Brunovce

4. ZLATÁ HODRUŠA 1996

termín :5.,6. a 7. júla 1996
miesto konania : Hodruša - Hámre

5. Majstrovstvá Českej republiky

a Slovenskej republiky,
majstrovstvá Európy v ryžovaní zlata
termín :11.,12.,13. a 14. júla 1996
miesto konania : Zlaté Hory

6. Zatváranie claimov

termín : 21. - 22. septembra 1996
miesto konania : Hodruša - Hámre

7. Zatváranie claimov

termín : 15. a 17. novembra 1996
miesto konania : Čavoj

5. Pozvánka na podujatie ZLATÁ HODRUŠA 1996

Hodrušský klub zlatokopov

a

SLOVENSKÁ BANSKÁ, s. r.o. Hodruša - Hámre

si Vás dovoľujú pozvať na podujatie :

ZLATÁ HODRUŠA 1996

ktoré sa uskutoční v Hodruši - Hámroch v dňoch 5. až 7. VII. 1996
s nasledovným programom :

- otvorené majstrovstvá hodrušskej doliny v ryžovaní zlata v kategóriách :

juniori

amatérky

amatéri

profesionálky

profesionáli

veteráni

trojčlenné družstvá

päťčlenné družstvá

Súťaže sa uskutočnia v dňoch 6. a 7. júla od 9⁰⁰ hod. Prezentácia súťažiacich bude 5. júla od 10⁰⁰ do 20⁰⁰ hod. Dodatočná prezentácia so 100% prírážkou bude možná 6. júla od 7⁰⁰ do 8⁰⁰ hod.

- Podzemná expozícia baníctva v bani Všechsvätych, nachádza sa v Hodruši - Hámroch a bude otvorená počas celého podujatia.

- Burza a výstava minerálov, výrobkov z nich a skamenelín, ale aj ľudových remeselných prác bude počas celého podujatia (piatok - nedele) v zlatokopeckom areáli.

- Voľný program, možnosť kúpania a člnkovania v Dolnohodrušskom jazere, individuálna turistika, návštěva kultúrnych pamiatok nedalekej Banskej Štiavnice.

- Neoficiálne zlatokopecké súťaže, súboje a atrakcie, uskutočnia sa v piatok 5. júla od 16⁰⁰ do 19⁰⁰.

-Country bál, bude v sobotu 6. júla 1996 v športovom o 19⁰⁰ hod.

-Country koncert, bude usporiadany v amfiteátri v Banskej Štiavnici dňa 5.júla 1995 o 19⁰⁰ hod.

Štartovné v jednotlivých kategóriách :

juniori	50 Sk
amatérky, amatéri, veteráni	100 Sk
profesionálky, profesionáli	150 Sk
trojčlenné družstá 3 x 100 Sk	300 Sk
päťčlenné družstvá 5 x 120 Sk	600 Sk

Zahraničný pretekári (okrem pretekárov z Česka a Poľska) budú mať štartovné dvojnásobné t.j.:

juniori	5 DM=100 Sk
amatérky, amatéri, veteráni	10 DM=200 Sk
profesionálky, profesionáli	15 DM=300 Sk
trojčlenné družstá 3 x 10 DM	30 DM=600 Sk
päťčlenné družstvá 5 x 12 DM	60 DM=1200 Sk

Členovia Slovenskej asociácie zlatokopov budú mať zľavu na štartovnom vo všetkých kategóriach 20%. Pre víťazov súťaží budú pripravené hodnotné ceny na úrovni minuloročných majstrovstiev ČR a SR.

6. Cech zlatokopov - Trenčín

Napriek tomu, že mesto Trenčín nemá v podstate žiadnu banícku história, má ryžovanie zlata v tomto meste celkom slušnú tradíciu. Veľkú zásluhu má na tom predovšetkým "prvý trenčiansky zlatokop" Ján Karch (Mařka), ktorý k tomuto zaujímavému koníčku priviedol svojich kamarátov. Sú to predovšetkým kamaráti s pomedzi trampov, najmä z osady T.O. Zlatokop. Títo prví nadšenci sa, v rámci svojich možností, zúčastňovali domácich a zahraničných súťaží. Boli to hlavne Majstrovstvá Českej a Slovenskej republiky (Zlaté Hory, Pikovice) a majstrovstiev sveta (Švédsko, Škótsko, Rakúsko).

Po osamostatnení Slovenskej republiky zanikla i Federácia českých a slovenských zlatokopov a na Slovensku sa vytvorila Asociácia slovenských zlatokopov. Nakol'ko vznikla potreba organizovanosti zlatokopov, ako právej inštitúcie, bolo na ustanovujúcej Valnej hromade dňa 17.12.1994 rozhodnuté 15 zakladajúcimi členmi o registrácii nášho cechu. Nasledná registrácia prebehla 27.1.1995 a nás cech bol prvou organizáciou zaregistrovanou, ako právny subjekt, na Slovensku. Zakladajúci členovia si zo svojich radov vybrali i hlavného cechmajstra, ktorým sa stal Jozef Režný a dvoch regionálnych zástupcov. Pre oblasť Záhorie je to Ladislav Neština a Dušan Bulák pre oblasť Horného Ponitria a okolia. Ako vyplýva z predchádzajúcich riadkov Cech zlatokopov - Trenčín nezdržuje len zlatokopov z Trenčína, ako by to vyznelo z jeho názvu, ale i zlatokopov zo Záhorie, Prievidze, Zlatých Moraviec a Částkoviec.

Počas svojej krátkej existencie sa členovia zúčastnili vo veľkom počte na akciách konaných v roku 1995. V prvom rade to boli Majstrovstvá Českej republiky a Slovenskej republiky, ktoré sa konali 15.-16.7.1995 v Hodruši - Hámroch, kde priložili ruku k dielu aj pri ich príprave. Tu získali členovia cechu prvé medajlové umiestnenie v kategórii trojčlenných družstiev. Jozef Režný, ing. Helena Režná a Branislav Baco získali II. miesto.

Vyvrcholením sezóny 1995 bol 12-dňový zahraničný zájazd. Tento zájazd organizovali niektorí členovia cechu. Počas tohto zájazdu sme sa zúčastnili 4. majstrovstiev Švajčiarska v ryžovaní zlata, konaných v meste Pfungen a majstrovstiev sveta v ryžovaní zlata, ktoré boli vo francúzkom mestečku Saint-Pardoux v dep. Limousin. Vo Švajčiarsku sa darilo predovšetkým juniorom, kde Michaela Zemanovičová obsadila s necelou dvoj sekundovou stratou II. miesto. Napriek veľmi zlému počasiu, pršalo skoro každý deň bol tento zájazd hodnotený pozitívne. Zároveň by som chcel podakovať v mene cechu hlavnému sponzorovi Nafta a.s. Malacky za poskytnutú finančnú pomoc.

Cech zlatokopov - Trenčín sa po počiatočných nesmelých krokoch začína rozbiehať a jeho členovia pevne veria, že budú prínosom pre reprezentáciu Slovenska v tomto netradičnom športe.

napísal Jozef Režný

Kontaktné adresy :

Jozef Režný
Jána Halašu 9/24
Trenčín
911 01
Tel./fax 0831/525 722

Ladislav Neština
Záhorácka 67/1936
Malacky
901 01
Tel.: 0730/724 368

Dušan Bulák
Björsonova 5/10
Prievidza
971 01
tel.: 0862/345 48

7. FINEX '95

Je zvláštne spájať tak veľký veľtrh najnovšej a najmodernejšej techniky v oblasti bankovníctva a finančníctva so zlatokopectvom, ktoré svojimi koreňmi siaha až niekde do obdobia pred vznikom starovekého Egypta. Už vtedy sa vyrábali zo zlata šperky. V Egypte sa už bežne používalo zlato ako platidlo.

Na slovensku ryžovali zlato už starí Kelti, neskôr Slovania a od trinásteho storočia sa začína rozvíjať ťažba zlata v Banskej Bystrici, neskôr v Banskej Štiavnici a svoj vrchol dosiahla v Kremnici. Najväčšiu slávu však dosiahlo zlatokopectvo v XIX. storočí. Toto storočie sa niekedy nazýva aj storočím zlatých horúčok. Najväčšie horúčky vypukli v Kalifornii, na Aljaške, v Austrálii, v južnej Afrike a na Sibíri.

Náš Banskobystrický cech zlatokopecký sa pokúsil aspoň na chvíľu preniesť návštěvníkov FINEXU '95 cez hranicu času a vzbudíť v nich väšeň v hľadaní zlata tak, ako tomu bolo za éry zlatých horúčok. Záujemcov bolo veľa, najmä z radov mládeže. Mohli sme sledovať neuveriteľnú trpežlivosť, s ktorou dobovali zlatinky z piesku. Neprekážalo im ani neprijemné daždivé počasie, ktoré nás celým podujatím sprevádzalo. O to príjemnejšie bolo vidieť rozšírené oči mladých zlatkopov, ktorým sa na dne panvice zablyšťali kúsky lesklého kovu. Záujem bol aj zo strany tých skôr narodených. Ich otázky, na ktoré odpovedal náš cechmajster, nemali konca. Niekoľkí neváhali, vyhrnuli rukávy a na vlastnej koži si vyskúšali aj praktickú stránku zlatokopeckého chlebíčka.

Urobili sme len jednu z mnohých akcií na tohoročnom veľtrhu FINEX '95, ale podarilo sa nám vzbudíť záujem o náš svet zlata, pre mnohých tak vzdialený, dávno zabudnutý a možno preto tak romantický a príťažlivý.

Banskobystrický cech zlatokopecký

8. O zlatinku BEAVER CITY 1995

Hned' po príchode do malého, len niekoľko mesiacov starého country mestečka v Strážku pri Brne, nás pohltila atmosféra, ktorá tu vládla. Privítala' nás prišli naši starí známi cowboys z Beaver city. Aj keď nás celý víkend sprevádzalo neprijemné studené počasie, nálada nikdy neklesala pod bod mrazu. V saloone bolo vždy dosť smiechu, spevu, tanca a smozrejme aj niečo na zahriatie.

Všetkých nás sem priviedla spomienka na zašľú slávu amerického divokého západu. Dobu cowbojov a zlatých horúčok nám pomohli pripomenúť aj "obyvatelia" mestečka, ktorí usporiadali prvý ročník súťaže v ryžovaní zlata "O zlatinku BEAVER CITY". Táto posledná súťaž tohtoročnej sezóny vznikla hlavne za pomocí miestneho starostu a šerifa, ktorí dbali nielen o poriadok, ale aj regulérnosť súťaže a dobrú zábavu.

Reprezentácia nášho cechu v zložení : Michal Reznák, František Dobravský, Romana Macúchová, Eva Rojková a polovičný hodrušan Fero Kmet' sa nedala zahanbiť. Skoro v každej kategórii sme získali medailu. Medzi mužmi profesionálmi obsadil Fero Kmet' druhé miesto. V kategórii žien vytyžovala striebro Eva Rojková a takzvanú zemiakovú medailu Romana Macúchová. Pri súťaži trojčlenných družstiev nám už zlato neušlo. Zaslúžili sa oň Romana Macúchová, Mišo Reznák a Fero Dobravský. Striebornú priečku obsadilo zmiešané slovensko-české družstvo v zložení Eva Rojková Fero Kmet' a Standa Postbígl.

Prvý ročník súťaže "O zlatinku BEAVER CITY" bol pre nás veľmi úspešný. Všetci dúfame, že sa stretneme o rok na druhom ročníku a úspešne obhajíme naše tohtoročné výsledky.

Banskobystrický cech zlatokopecký

**9. Výsledkové listiny Majstrovstiev
Českej republiky a Slovenskej republiky
v ryžovaní zlata
uskutočnených**

15. a 16. 7. 1995 v Hodruši - Hámroch

Finále juniori Počet zlatiniek 6

	Meno a priezvisko	Štátu	Poč. zl.	Dos. č.	Výsl. č.
1	Tomáš Dědič	Česko	6	3:05	3:05
2	Lucie Zabilanská	Česko	6-	3:31	3:31
3	Ján Matějú	Česko	6	4:07	4:07
4	Lucie Chloubová	Česko	6	4:20	4:20
5	Jan Meca	Česko	6	5:57	5:57
6	Radek Chlád	Česko	6	6:08	6:08
7	Katarína Janikovičová	Slovensko	6	6:32	6:32
8	Peter Žitňan	Slovensko	5	2:21	7:21
9	Jaroslav Skořepa	Česko	5	3:53	8:53
10	Jiří Matějú	Česko	5	4:32	9:32
11	Dáša Pobešková	Slovensko	5	5:09	10:09
12	Andrea Považanová	Slovensko	5	6:01	11:01
13	Juraj Chocholáček	Slovensko	5	6:51	11:51
14	Jiří Slatina	Česko	5	7:35	12:35
15	Radoslav Tadejewski	Poľsko	4	3:18	13:18
16	Martin Kolbaba	Česko	4	3:46	13:46
17	Filip Laffers	Slovensko	4	4:41	14:41
18	Ivana Pobešková	Slovensko	5	9:50	14:50
19	Monika Lackovičová	Slovensko	4	5:57	15:57
20	Pavel Antonický	Slovensko	3	2:10	17:10
21	Jan Kořenář	Česko	4	7:12	17:12
22	Macvej Lizak	Poľsko	3	4:27	19:27
23	Mirslav Červený	Slovensko	3	5:29	20:29
24	Tomáš Slatina	Česko	4	10:39	20:39
25	Daniel Rehák	Slovensko	3	6:33	21:33
26	Pavel Klaner	Česko	2	4:29	24:29
27	Martin Večeřa	Česko	2	5:36	26:36
28	Petr Suda	Česko	1	5:04	30:04
29	Martin Káčer	Slovensko	1	5:37	30:37
30	Zuzana Mičová	Slovensko	0	11:14	Dfn.

Finále amatérky Počet zlatiniek 5

	Meno a priezvisko	Štátu	Poč. zl.	Dos. č.	Výsl. č.
1	Klára Petrová	Česko	5	4:27	4:27
2	Monika Sláviková	Slovensko	5	6:30	6:30
3	Daniela Preúchová	Slovensko	5	8:48	8:48
4	Jana Sláviková	Slovensko	4	4:51	9:51
5	Margaréta Kovaříková	Česko	4	5:28	10:28
6	Zuzana Šamalová	Česko	4	6:27	11:27
7	Anna Zemanovičová	Slovensko	4	7:08	12:28
8	Alexandra Nejedlová	Česko	4	7:32	12:32
9	Magdaléna Chrienová	Slovensko	4	7:40	12:40
10	Eva Mičová	Slovensko	5	13:52	13:52
11	Romana Macúchová	Slovensko	4	9:38	14:38
12	Helena Kakalejčíková	Slovensko	3	7:31	17:31
13	Alena Oupická	Česko	3	7:33	17:33
14	Jana Chocholáčková	Slovensko	3	9:59	19:59
15	Beata Reguly	Slovensko	3	10:25	20:25
16	Katka Zacharovská	Slovensko	2	6:10	21:10
17	Eva Malá	Česko	2	6:19	21:19
18	Eva Koděrová	Slovensko	3	11:59	21:59
19	Viera Buřilová	Slovensko	3	12:04	22:04
20	Andrea Kolečanská	Slovensko	3	12:10	22:10
21	Eva Rojková	Slovensko	3	13:02	23:02
22	ing. Beata Antonická	Slovensko	2	8:09	23:09
23	Ivana Chárová	Česko	3	14:41	24:41
24	Martina Nejedlová	Česko	1	11:37	31:37
25	Michaela Kalinová	Slovensko	1	12:22	32:22
26	Dana Bačíková	Slovensko	1	12:22	32:22
27	Beata Meštánová	Slovensko	0	0:00	Dfn.

Finále amatéri Počet zlatiniek 7

	Meno a priezvisko	Štátu	Poč. zl.	Dos. č.	Výsl. č.
1	Stanislav Fara	Česko	6	2:47	7:47
2	Zdeňek Medek	Česko	6	3:05	8:05
3	Tomáš Libant	Slovensko	6	4:31	9:31
4	Michal Maťašovský	Slovensko	6	5:03	10:03
5	Attila Holcsy	Slovensko	6	6:26	11:26
6	Zdisław Augustyn	Poľsko	5	3:31	13:31
7	Miroslav Kořenář	Česko	6	8:54	13:54
8	David Říčanek	Česko	6	9:24	15:24
9	František Matýsek	Česko	5	5:38	15:38
10	Róbert Prochácka	Slovensko	5	6:35	16:35
11	Marian Baka	Slovensko	5	6:48	16:48
12	Štefan Považan II	Slovensko	5	8:31	18:31
13	Jiří Činka	Česko	4	3:55	18:55
14	RnDr. Michal Veselý	Slovensko	4	4:24	19:24
15	Štefan Gubán	Slovensko	4	5:34	20:34
16	Peter Pečarka	Slovensko	4	6:24	21:24
17	Ľubomír Roob	Slovensko	3	3:04	23:04
18	Peter Strmenský	Slovensko	3	4:15	24:15
19	Pavel Chaloupka	Česko	3	4:38	24:38
20	Peter Grubenmann	Švajčiarsko	3	5:59	25:59
21	Petr Kořenář	Česko	3	6:22	26:22
22	Ján Seman	Slovensko	3	8:49	28:49
23	Jozef Lauko	Slovensko	3	8:25	29:25
24	René Megert	Švajčiarsko	2	6:10	31:10
25	Ivan Polačko	Slovensko	1	2:08	32:08
26	Martin Čech	Česko	1	4:09	34:09
27	Jozef Chocholáček	Česko	1	4:55	34:55
28	Walter Büchli	Švajčiarsko	1	5:00	35:00
29	Pascal Auger	Francúzko	1	6:52	36:52
30	Marian Belko	Slovensko	0	0:00	Dfn.

Finále veteráni Počet zlatiniek 5

	Meno a priezvisko	Štátu	Poč. zl.	Dos. č.	Výsl. č.
1	ing. Oldřich Tichý	Česko	4	3:57	8:57
2	ing. Milan Urbánek	Slovensko	4	12:08	17:08
3	ing. Ernest Ivanovič	Slovensko	2	6:10	21:10
4	Ladislav Kolbaba	Česko	0	0:00	Dfn.
5	Werner Kurtz	Nemecko	0	0:00	Dfn.
6	Jiří Bečvář	Česko	0	0:00	Dfn.

Finále 5-členné družstvá Počet zlatiniek 9

	Meno a priezvisko	Štát	Poč. zl.	Dos. č.	Výsl. č.
1	<u>Banskobystrický cech</u> Dobrota, Kapsdorfer, Klepáčová, Králiková, Salaj	Slovensko	9	6:00	6:00
2	<u>II.. Veľké šutrovanie</u> Šimko, Chocholáček, Dekrét, Krušinová, Chocholáčková	Slovensko	9	9:11	9:11
3	<u>Nuget team</u> Prcuch, Prcúchová, Kordík, Kordíková, Kyselica Miloš	Slovensko	9	10:15	10:15
4	<u>Postavičky team</u> Bakoš, Pischová, Bučková, Knésli, Lacina	Slovensko	9	11:13	11:13
5	<u>Slezko - Zlaté hory</u> Drybowicz, Makovec, Večeřa, Večeřová, Jakubšková	Pol'sko Česko	8	6:42	11:42
6	<u>Hodruša team I.</u> Považanová, Kmet', Kaňová, Kyselica, Kaňa II	Slovensko	8	7:19	12:19
7	<u>Brno</u> Postbígl, Kolbaba, Pert, Petrová, Kroupatová	Česko	7	4:23	14:23
8	<u>Hviezdy Českého klubu</u> Štedrá, Dolanský, Zima, Dunovská, Lhotský	Česko	7	4:46	14:46
9	<u>Gold team</u> Obertufer, Pfander, Stettler, Chubawa, Chubawa	Švajčiarsko Poľsko	7	5:45	15:45
10	<u>Černý totem Praha</u> Křivohlávek, Hájková, Hejč, Rachunek, Malá	Česko	6	1:22	16:22

Finále profesionálky Počet zlatiniek 7

	Meno a priezvisko	Štát	Poč. zl.	Dos. č.	Výsl. č.
1	Anna Klimešová	Česko	7	2:37	2:37
2	Sophie Schenk	Švajčiarsko	6	3:21	8:21
3	Bibiana Považanová	Slovensko	6	3:32	8:32
4	Marie Pavlíčková	Česko	6	4:28	9:28
5	Marcela Zerzánková	Česko	7	9:41	9:41
6	Sylvia Karchová	Slovensko	6	5:40	10:40
7	Jeaunine Grunbacher	Švajčiarsko	6	7:00	12:00
8	Dagmar Cloubová	Česko	6	7:36	12:36
9	Šárka Hájková	Česko	5	2:46	12:46
10	Lucia Kaňová	Slovensko	5	4:25	14:25
11	Štěpánka Dunovská	Česko	5	5:25	15:25
12	ing. Helena Režná	Slovensko	5	5:58	15:58
13	Miriam Boleková	Slovensko	4	2:08	17:08
14	Helena Jakubíková	Česko	4	3:20	18:20
15	Mariana Lacová	Slovensko	4	3:41	18:41
16	Dana Králiková	Slovensko	4	4:29	19:29
17	Věra Večeřová	Česko	5	10:17	20:17
18	Brigit Stützinger	Nemecko	4	5:52	20:52
19	Zuzana Gretschorová	Slovensko	4	6:02	21:02
20	Zuzana Hvožďarová	Slovensko	4	8:22	23:22
21	Andrea Luptovská	Slovensko	4	8:28	23:28
22	Jana Hricová	Slovensko	3	3:51	23:51
23	Kristína Chovanová	Slovensko	3	5:13	25:13
24	Brigitte Megert	Švajčiarsko	3	6:28	26:28
25	Zuzana Bláhová	Česko	2	4:45	29:45
26	Ivana Tichá	Česko	1	2:44	32:44
27	ing. Oľga Tichá	Česko	2	8:13	33:13
28	Mária Lacová	Slovensko	1	6:23	36:23
29	Mária Šulková	Slovensko	1	8:29	38:29
30	Ludmila Piotrowska	Česko	0	2:04	Dfn.

Finále profesionáli Počet zlatiniek 7

	Meno a priezvisko	Štát	Poč. zl.	Dos. č.	Výsl. č.
1	Miroslav Kapsdorfer	Slovensko	7	1:29	1:29
2	Karel Zabilanský ml.	Česko	7	3:28	3:28
3	Luděk Dolanský	Česko	6	1:34	6:34
4	Michal Šarbach	Česko	6	3:17	8:17
5	Milan Kyselica	Slovensko	6	3:19	8:19
6	Miroslav Horal	Slovensko	6	3:29	8:29
7	Vladimír Bláha	Česko	6	4: 1	9: 1
8	Eubomír Hrubý	Slovensko	6	6:14	11:14
9	ing. Stanislav Postbiegl	Česko	5	1:45	11:45
10	Franz Schwarzmäier	Rakúsko	5	1:56	11:56
11	Ladislav Soporský	Česko	5	2: 0	12: 0
12	Vladimír Petřina	Česko	5	2:19	12:19
13	Pavel Zima	Česko	5	3:21	13:21
14	Peter Ženíš	Slovensko	4	1:52	16:21
15	RnDr. Pavel Lhotský	Slovensko	4	2:15	17:15
16	Kamil Dryák	Česko	4	3: 2	18: 2
17	ing. Martin Bouška	Česko	4	3: 5	18: 5
18	Ladislav Lesnek	Slovensko	4	3:17	18:17
19	Peter Pfander	Švajčiarsko	4	3:20	18:20
20	Ivan Križani	Slovensko	4	3:23	18:23
21	Jiří Fischer	Česko	4	4:54	19:54
22	Mgr. Kamil Pankuch	Slovensko	3	2: 8	22: 8
23	Mgr. Ján Prcúch	Slovensko	3	2:23	22:23
24	Stanislav Levendovský	Slovensko	3	2:47	22:47
25	Štefan Káčer	Slovensko	3	3: 8	23: 8
26	Miloslav Červený	Slovensko	3	3:33	23:33
27	Ján Laco	Slovensko	2	2: 6	27: 6
28	Jan Augustyn	Pol'sko	1	5: 6	35: 6
29	Stanislav Núdzik	Slovensko	0	4:22	Dfn.
30	Miroslav Foltýn	Česko	0	0: 0	Dfn.

10. Vznik a štruktúra Slovenskej asociácie zlatokopov.

Slovenská asociácia zlatokopov vznikla na základe uznesenia, prijatého na Valnom zhromaždení zlatokopov za Slovenska, ktoré sa konalo pri príležitosti Majstrovstiev republík v ryžovaní zlata v roku 1994 v Českej republike v Píkoviciach.

Jej registrácia, ako združenia záujmového spolku prebehla na Ministerstve vnútra SR v Bratislave dňa 24.03.1995. Registráciu predchádzala intenzívna organizačná činnosť prípravného výboru a predsedov niektorých regionálnych klubov, resp. cehov. Ich aktivita bola zameraná najmä na vypracovanie stanov Asociácie, hlavného dokladu pre registráciu.

Prípravný výbor pracoval v zložení:

Doc. Pavel Hvožďara Csc. - zástupca slovenských zlatokopov v bývalej Československej asociácie zlatokopov, ing. Milan Urbánek - predsedá Hodrušského klubu zlatokopov a RNDr. Ján Prcuch za Bratislavský klub zlatokopov.

Stanovy SAZ boli dodané k dispozícii na pripomienkovanie regionálnym organizáciám a po zapracovaní pripomienok predložené k registrácii.

Sídlo asociácie je na adrese :

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA ZLATOKOPOV

Slovenská banská, s.r.o

966 61 Hodruša - Hámre

Spojenie : tel.: 0858/94603; fax.: 0858/94633

IČO : 31929931

číslo účtu: 1033459429/0900

V súčasnej dobe sú v SAZ registrované nasledovné regionálne organizácie :

CECH ZLATOKOPOV TRENČÍN

kontaktná adresa : Jozef Režný, hlavný cechmajster
Jána Halašu 9/24
Trenčín
tel/fax.: 0831/525722

BANSKOBYSTRICKÝ CECH ZLATOKOPECKÝ

kontaktná adresa: Ľuboš Dobrota, cechmajster
Internátna 31
Banská Bystrica
tel.: 088/31446

KLUB ZLATOKOPOV pri Východoslovenskom múzeu

kontaktná adresa: RNDr. Pavel Bačo, zástupca klubu
Rovníkova č.6
040 12 Košice

HODRUŠSKÝ KLUB ZLATOKOPOV

kontaktná adresa : Ing. Milan Urbánek, predseda klubu
969 01 Banská Štiavnica
tel/fax.: 0859/22902

Rodina slovenských zlatokopov je však oveľa rozvetvenejšia a počet zlatokopov na Slovensku je možné odhadnúť na viac ako 200. Silné skupiny (zatial neprihlásené k SAZ) sa zhromažďujú pri Katedre mineralógie a petrológie PF UK v Bratislave, pri GÚ DŠ v Bratislave, Strednej priemyselnej škole geologickej v Spišskej Novej Vsi. Okrem týchto zlatokopeckých centier existuje veľké množstvo zlatokopov samotárov.

ing. Milan Urbánek